

....sz. napirendi pont

**Nógrád Megyei Önkormányzat
Közgyűlésének Elnöke**

Nógrád Megyei Főjegyző

Ikt. szám: 136/2009.

Beszámoló
„az önkormányzati kórházak és bentlakásos szociális intézmények ápolásra, gondozásra
fordított pénzeszközei felhasználásának ellenőrzéséről Nógrád Megye
Önkormányzatánál” tárgyú Állami Számvevőszéki jelentéshez kapcsolódó intézkedési
terv végrehajtásáról

Készült: a közgyűlés 2009. február 12-ei ülésére
Az előterjesztést előkészítette: Almádi Katalin

Tisztelt Közgyűlés!

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2007. évben folytatta le „az önkormányzati kórházak és bentlakásos szociális intézmények ápolásra, gondozásra fordított pénzeszközei felhasználásának ellenőrzéséről Nógrád Megye Önkormányzatánál” tárgyú vizsgálatát a programjában megjelölt szerveknél.

A vizsgálatban a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Hivatala, a Szent Lázár Megyei Kórház, valamint az Ezüsthényő Idősek Otthona voltak az ellenőrzött szervek.

A program a fentieken túl érintette valamennyi bentlakásos szociális intézmény ápolási-, gondozási tevékenységét, és az ellenőrzés egyes elemei kiterjedtek a megyében működő valamennyi fekvőbeteg szakellátást biztosító intézményre is.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy

- a kórházi struktúra átalakítása, a krónikus ellátások megszervezése eredményeként a demográfiai változásoknak, az egészségügyi állapotnak megfelelően kiépültek-e az ápolás, gondozás megfelelő kapacitásai;
- a helyi önkormányzatok szociális szolgáltatások megszervezésére tett intézkedései eredményeként javultak-e az időskorúak, az ápolásra, gondozásra szorulóknak ellátásának feltételei;
- az ápolást, gondozást nyújtó krónikus kórházak és bentlakásos szociális intézmények pénzeszközei felhasználásában a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség érvényesült-e?

Az ellenőrzés lezárásával az ÁSZ javaslatokat fogalmazott meg a közgyűlés elnöke és az érintett intézmények vezetői részére, melyről részletesen a közgyűlés 2008. április 24-ei ülésén számoltunk be.

A testület a 49/2008. (IV.24.) Kgy. határozatában - az ÁSZ javaslatait alapul véve - intézkedési tervet fogadott el, utasítva az érintetteket annak határidőre történő végrehajtására, ezen túl arra, hogy az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásáról 2009. február 28-ig adjunk számot a közgyűlés felé.

Fentiek alapján a következőkről tájékoztatjuk a Tisztelt Közgyűlést.

Az intézkedési terv a közgyűlés elnöke részére a következőket határozta meg:

1. 2008. június 30-ig kezdeményezze, hogy az I. szintű mozgásszervi rehabilitációs ellátás szempontjából a három kistérség (Szécsény, Pásztó, Balassagyarmat) lakosságát az ágazati minisztérium és az egészségügyi hatóság sorolja be a két kórház (Szent Lázár Megyei Kórház, és a balassagyarmati városi kórház) területi ellátási kötelezettségébe (továbbiakban: TEK).
2. 2008. június 30-ig kezdeményezze az érintettek felé, hogy a megye kórházai és a kórházakat fenntartó önkormányzatok a krónikus belgyógyászat és a mozgásszervi rehabilitáció területén a betegellátást fokozottabban hangolják össze, javítva ezzel a kapacitások kihasználását.
3. A közgyűlés üléstervében foglaltaknak megfelelően vizsgálta felül a megyei szolgáltatástervezési koncepciót, abban biztosítson prioritást azoknak a fejlesztési, rekonstrukciós munkáknak az ütemezésére, melyeket megvalósítva a berceli és diósjenői intézet megkaphatja a végleges működési engedélyt. A koncepcióban határozza meg a legfontosabb egyéb fejlesztési és rekonstrukciós, felújítási, és fogyatékosügyi kitagolási feladatokat is. Mindezek megalapozása érdekében, a költségelőirányzatokat műszaki számításokkal (becsléssel) támassza alá, és a program tartalmazza a fejlesztések működtetési többletigényét és ezek fedezeteit is.

Az intézkedési tervnek megfelelően 2008.06.09-én kelt levelünkkel felterjesztéssel éltünk az egészségügyi miniszter felé annak érdekében, hogy Nógrád megyében valamennyi lakos számára

elérhető legyen az I. szintű mozgásszervi rehabilitáció. Levelünkben tájékoztatást adtunk arról, hogy a Szent Lázár Megyei Kórház személyi, tárgyi feltételei alapján alkalmas a magasabb szintű szolgáltatás biztosítására, azonban a finanszírozást érintően nélkülözhetetlen számára az ellátáshoz kapcsolódó Teljesítmény Volumen keret, amelyre a feladat ellátása esetén igényt is tart.

Dr. Székely Tamás 2008. július 28-án levelében arról tájékoztattott, hogy a vonatkozó jogszabályok szerint az ellátási területek felosztása egy szintű, azaz nem került sor többszintű területi felosztásra a progresszivitásra tekintettel. (A progresszivitás kérdését pedig a beutalási rendnek kell rendeznie.) A miniszter úr levelében kitért arra is, hogy a krónikus, illetve rehabilitációs ellátások finanszírozása súlyozott napidíjjal történik, ezért a Szent Lázár Megyei Kórház egyrészt a TEK-nek, illetve a progresszivitást tekintve a beutalási rendnek megfelelően, másrészt a szabad rehabilitációs kapacitása terhére felvehet területen kívüli betegeket, az ellátás 100%-os finanszírozása mellett.

A 2. pont végrehajtására – a közgyűlés döntése alapján – szintén levélben fordultunk a városi kórházakat fenntartó települések (Balassagyarmat, Pásztó) polgármesterei felé a betegellátás fokozottabb összehangolása, illetve a szabad kapacitások jobb kihasználása érdekében. Ezirányú megkeresésünkre – bár több körben kezdeményeztünk egyeztetést – érdemi válasz nem érkezett. (Leveleinket a következő keltezéssel továbbítottuk: 2008. május 19, 2008. július 28, 2008. október 1.)

A Nógrád megyei szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata 2008. évben, két fordulóban került a testület elé. [95/2008. (VI.26.) és 108/2008. (IX.25.) Kgy. határozat] A koncepció felülvizsgálata során az ÁSZ javaslatai – a költségvetési kondíciók és a pénzügyi lehetőségek függvényében – beépítésre kerültek. A gazdasági prognózisok alapján azonban kevés az esélye annak, hogy rövid távon sikerül megfeleltetni a berceli és a diósjenői intézetet az ágazati jogszabályokban nevesített tárgyi, környezeti és egyéb szakmai feltételeknek, ezért határozott idejű működési engedély kiadása valószínűsíthető.

Az intézkedési tervben szerepel az is, hogy a közgyűlés elnöke, és az Ezüsfenyő Idősek Otthona igazgatója - a 2008. évi megyei szolgáltatásszervezési koncepció felülvizsgálatával összhangban – felelős az időskorúak szociális otthonaiban lévő ellátottak, illetve az ellátásra várakozók gondozási, ápolási szükségleteinek az összegzéséért, értékeléséért.

2008. január 1-jétől a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. olyan formában módosult, hogy az idősek bentlakásos intézményeiben csak azon igénylők nyerhetnek elhelyezést, akik legalább napi 4 órás gondozási szükséglettel rendelkeznek. A gondozási szükséglet vizsgálatára új, országos hatáskörrel rendelkező szerv jött létre (Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet – ORSZI szakértői bizottságai). A gondozási szükséglet igazolására ezen szerv *szakvéleményt* ad ki, melyet az ellátó intézmények rendelkezésére bocsát. Tekintettel arra, hogy 2008. július 1-jétől működési engedéllyel rendelkezik a megyei önkormányzat legújabb – idősek számára tartós bentlakást, és átmeneti ellátást biztosító intézménye is („Baglyaskő” Idősek Otthona), ezért önkormányzatunk szinte valamennyi rászoruló gondozását rövid határidőn belül meg tudja oldani. Mindkét intézmény végleges működési engedély birtokában, megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel, és a szükségletet figyelembe véve is elegendő kapacitással rendelkezik az idősellátás területén.

Az ÁSZ vizsgálat alapján az intézkedési tervben meghatározásra került, hogy folyamatosan figyelemmel kell kísérni az ágazatok részére kiírt különféle hazai és EU-s pályázati lehetőségeket. Az ellátórendszer feltételeinek javítása céljából élni kell a pályázati többletforrások lehetőségeivel. Az önkormányzat rendelkezésére álló pénzeszközök függvényében gondoskodni kell arról, hogy a költségvetésben e célra elkülönített forrás terhére a szükséges műszaki koncepciók, tervek elkészüljenek, az önkormányzatnál időben rendelkezésre álljanak.

A feladat felelőseiként a közgyűlés elnöke, a megyei kórház főigazgatója, valamint az Ezüsfenyő Idősek Otthona került nevesítésre.

A megyei önkormányzat költségvetésében minden évben elkülönítésre kerül a pályázati önrész fedezete, ezzel számoltunk 2008. évben és tervezzük 2009. évre vonatkozóan is.

A megyei önkormányzat és az érintett intézmények – a pályázati kiírások függvényében – részt vettek az ellátás korszerűsítését segítő, vagy a normatíva kiegészítését célzó pályázatokon. Legutóbb az önkormányzat nyújtott be sikeres pályázatot az Ezüstfenyő Idősek Otthonánál – 2008. január 1-től 2008. március 31-ig – a kiesett üres férőhelyek működtetési fedezetének pótlására (elnyert központi támogatás 512 e Ft). Három további önkormányzati pályázat elbírálás alatt van, ezek a következők:

	Igényelt támogatás
- Reménysugár Otthon 2008. évi egyszeri kiegészítő normatív támogatása	10.000.000 Ft
- Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon 2008. évi egyszeri kiegészítő támogatása	14.995.984 Ft
- Dr. Göllész V. Intézet 2008. évi kiegészítő támogatására	15 000 000 Ft.

A két utóbbi intézmény esetében az igényelt támogatásból korszerűsítést, felújítást céloztunk meg.

A Szent Lázár Megyei Kórház főigazgatója részére az intézkedési terv a következőket határozta meg:

- Folyamatosan kísérje figyelemmel, lehetőség szerint az ellátás feltételeinek javításával törekedjen a fekvő- és járóbeteg szakellátási kapacitás, ezen belül a krónikus belgyógyászati (utókezelő) ágyak kihasználtságának optimalizálására. Folyamatosan elemezze, értékelje a kontrolling mutatóit (a kórház egészének teljesítmény mutatóit), a beteg utakat. Tartós kihasználatlanság esetén kezdeményezze - a hatályos jogszabályok adta lehetőségeken belül - a struktúramódosítást.

Az elmúlt időszakban a megyei kórház aktív fekvőbeteg és járóbeteg kapacitása maximálisan kihasznált volt, sőt több szakmai területen kapacitás-hiány mutatkozott és mutatkozik jelenleg is. Ez alól kivételt csupán a fogászati ellátásban a paradontológia, valamint a fogszabályozás képez. Mindkét esetben szakorvos hiányában szünetel a rendelés. A krónikus ellátás területén is a „Baglyaskő” Idősek Otthona megnyitásával következett be kismértékű visszaesés. A Szent Lázár Megyei Kórház 2007. évi külső cég általi átvizsgálása után a fenntartó szintén intézkedési tervet hagyott jóvá, melyben hangsúlyosan jelent meg a kontrolling szerepe. A konszolidációt célzó intézkedési tervet a kórház menedzsmentje folyamatosan hajtotta, illetve hajtja végre.

- 2008. évben a közgyűlés által elfogadott üléstervezet szerint készítse elő, illetve egészítse ki szakmai tervét fenntartói jóváhagyásra.

A Kórház vezetése a testület 2008. májusi ülésére terjesztette be az intézmény szakmai tervét, melyet a közgyűlés a 61/2008. (V.29.) Kgy. határozatával hagyott jóvá.

- A krónikus belgyógyászati (utókezelő) osztályon – a rendelkezésre álló pénzeszközök függvényében - biztosítsa az ágazati miniszteri rendeletben foglaltak betartását, a hiányzó, illetve a nem elégséges személyi és tárgyi feltételek megteremtését, pótlását. (Ennek lehetséges szakaszolását építse be az aktualizálandó szakmai tervébe.)

Fedezet hiányában a kórház menedzsmentjének nem volt lehetősége a tárgyi feltételeken javítani, a személyi feltételek tekintetében részben a szűkösen megszabott létszámkeret, részben pedig a pályaelhagyások és az utánpótlás hiánya miatt egyre nehezebben biztosítható a szakembergárda.

- 2008. május 31-ig aktualizálja a Szent Lázár Megyei Kórház új házirendjét, és azt terjessze be jóváhagyásra a közgyűlés Szociális és Egészségügyi Bizottsága elé.

A súlyponti kórház házirendje a vonatkozó jogszabályok szerint átdolgozásra került, melyet az ágazati bizottság 2008. májusi ülésén hagyott jóvá. [10/2008. (V.20.) SZEB. határozat 1. pontja]

- 2008. május 31-ig az intézmény SZMSZ-ében határozza meg a belső ellenőr feladatait - a hatályos jogszabályoknak megfelelően. A kiegészített szabályzatot jóváhagyásra terjessze be az ágazati bizottság ülésére.

Az intézmény szervezeti és működési szabályzatában az intézkedési tervnek megfelelően a belső ellenőr feladatai meghatározásra kerültek. Az SZMSZ módosítását a Szociális és Egészségügyi Bizottság a 2008. májusi ülésén hagyta jóvá. [10/2008. (V.20.) SZEB. határozat 2. pontja]

- A kórház menedzsmentje folyamatosan monitorozza, elemezze és értékelje az ápolási munka színvonala javításának, a decubitus megelőzésének, illetve a decubitusból kiinduló nosocomiális fertőzések csökkentésének lehetőségeit.

Az intézkedési tervnek megfelelően az intézmény vezetése kiemelt figyelmet fordít az ápolás színvonalának szinten tartására, illetve a nosocomiális fertőzések megelőzésére.

Az Ezüstoffenyő Idősek Otthona igazgatója részére az intézkedési terv a következőket határozta meg:

- 2008. június 30-ig tegyen intézkedéseket az intézmény számára a fenntartó által – a 2008. évi költségvetési rendeletben - meghatározott létszámirányszámok teljesítésére, annak érdekében, hogy a részben önállóan gazdálkodó „Baglyaskő” Idősek Otthona belépése miatt növekvő gazdasági-pénzügyi és számviteli feladatok ellátása céljából a gazdasági szervezet létszáma megerősítésre kerüljön.

Az Ezüstoffenyő Idősek Otthona gazdasági szervezetének megerősítése 1 fő felsőfokú végzettségű munkatárs felvételével 2008. 04. 15-ével megtörtént.

- 2008. május 31-ig az SZMSZ-ben határozza meg a belső ellenőr feladatait a hatályos jogszabályoknak megfelelően. A kiegészített szabályzatot jóváhagyásra terjessze be az ágazati bizottság ülésére. A belső ellenőr munkaköri leírásában a feladatait, a jogosultságait és kötelezettségeit a vonatkozó jogszabállyal összhangban határozza meg.

A belső ellenőrzési feladatok jogszerűségét a belső ellenőr munkaköri leírásának átdolgozásával, illetve az intézmény SZMSZ-ének módosításával megvalósították. A vonatkozó jogszabályok alapján a belső ellenőri munkakört pályáztatás útján (1 sikertelen pályázat után) 2009. 01. 01-jétől egy felsőfokú képesítésű szakember alkalmazásával töltötték be. [Az SZMSZ módosítását az ágazati bizottság a 7/2008. (V.20.) SZEB. határozatának 8. pontjában hagyta jóvá.]

- 2008. szeptember 30-ig a pénzügyi-gazdasági dolgozók munkaköri leírását tekintse át, és szükség szerint aktualizálja azokat. (pl. folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési teendők, valamint ezek ellátásának dokumentálási módja, szabályai).

A pénzügyi –gazdasági terület dolgozóinak munkaköri leírása az intézkedési tervben megjelölt határidőre elkészült.

- Az intézményi térítési díjak fenntartói megállapításához a vonatkozó jogszabályok, és a számviteli politika teljes körű figyelembe vételével tegyen javaslatot.

A Közgyűlés 2008. februári ülésére került beterjesztésre az Ezüstoffenyő Idősek Otthona 2009. évi intézményi térítési díjainak megállapítására vonatkozó előterjesztés, mely a vonatkozó jogszabályok alapján került kidolgozásra.

- 2008. augusztus 31-ig készítse elő a mizserfai telephelyen a „B” épület felújításához, a fürdőszobák akadály-mentesítéséhez, az ételszállító lift cseréjéhez szükséges kivitelezési terveket, árajánlatokat.

A kiviteli tervek a 2008. évi árszinten elkészültek. A telephely „B” épületének felújítása és az ételszállító lift cseréje pénzügyi fedezet hiánya miatt azonban eddig nem valósulhatott meg. Az ellátás színvonalának megőrzése érdekében a felújítás fontos, ezért kiemelt figyelemmel kísérik azon pályázati kiírásokat, amelyek segítségével a projekt a közeljövőben megvalósítható lesz.

- Belső szabályozás keretében azonnali hatállyal tegyen intézkedéseket arra, hogy az osztályvezető főnövérek a gondozási munka ellenőrzését aláírásukkal igazolják az egyéni gondozási lapokon.

A gondozási munka ellenőrzése és annak dokumentálása a folyamatba épített vezetői ellenőrzés részeként az illetékes vezetők részéről folyamatosan megtörténik.

A beszámoló alapján megállapítható, hogy az intézmények vezetői, a felelősök döntő részben eleget tettek az intézkedési tervben foglaltaknak. Azokban az esetekben, ahol a feladat ellátása

többletköltséget igényelt, azok a pénzügyi lehetőségek függvényében kerültek, illetve kerülnek végrehajtásra.

Fentiek alapján kérjük a Tisztelt Közgyűlést a következő határozati javaslat elfogadására.

HATÁROZATI JAVASLAT

„az önkormányzati kórházak és bentlakásos szociális intézmények ápolásra, gondozásra fordított pénzeszközei felhasználásának ellenőrzéséről Nógrád Megye Önkormányzatánál” tárgyú Állami Számvevőszéki jelentéshez kapcsolódó intézkedési terv végrehajtásáról

1. A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta és elfogadja a „az önkormányzati kórházak és bentlakásos szociális intézmények ápolásra, gondozásra fordított pénzeszközei felhasználásának ellenőrzéséről Nógrád Megye Önkormányzatánál” tárgyú Állami Számvevőszéki jelentéshez kapcsolódó intézkedési terv végrehajtásáról szóló beszámolót.
2. A közgyűlés utasítja elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy az ellenőrzésről készült jelentésben megfogalmazott javaslatokat az intézményirányítási munka során a továbbiakban is vegyék figyelembe.

Határidő: folyamatos

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László, megyei főjegyző

A határozatot kapják:

1. Az SZMSZ 45.§ (4) bekezdésében felsoroltak – közlőny útján
2. Állami Számvevőszék Nógrád Megyei Kirendeltsége - helyben
3. Irattár

Salgótarján, 2009. január 20.

Becsó Zsolt

dr. Barta László